

časti imelo in jih varovalo pogina. Prijatli starinoslovja skerbite za vzdržanje teh spominkov, kateri so edine spričebe za staro zgodovino, katero imeti moramo, ker brez zgodovine ne bomo nikdar do tiste domovinske ljubezni dospeli, ktera je potrebna, ako hočemo domovino poslavljati z deli umetnosti, slovstva in obče-koristnih zavodov.

Slavna naša vlada je pač lepo delo učinila, da je v vsaki deželi izvolila odbore za ohranjenje starih spominkov; naj bi ti svoje važno sporočilo zvesto splovali in naj bi jih pa tudi o tem verlo podpirali vsi, katerim je mar za domačo zgodovino!

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Dunaja smo žalostno novico prejeli, da gosp. France Jeriša je ondi za kolero umerl. Nadopolni mladeneč — bil je še le 26 let star — ki se je zdaj po doveršenih pravoslovnih šolah pripravljaj za gimn. učiteljstvo, je bravcem „Novic“ po mnozih lepih spisih in pesmih tako dobro znan, da lahko sami cenijo veliko zgubo, ki je s smertjo njegovo zadela slovensko slovstvo. Po pravici poje na grobu prerano umerlega domorodca gosp. Prostoslav Šmarski žalostinko:

Žaluj! saj čuješ še, o Vila draga,
Njegove strune sladko-milga glasa,
Ki v serce vlila ga ljubezen blaga
Do doma in slovanskega parnasa!

Iz Prage nam je gosp. prof. dr. Strupí naročil: naj razglasimo serčno slovó vsim njegovim prijatom in znanecem, od katerih se osebno, kakor je želel, ni mogel več posloviti. „Naj me ohranijo, kakor jez njih, v prijaznem spominu!“ — se glasi še posebno njegovo sporočilo.

Iz Celovca razglasa koroški časnik, da dosihmal se ni na Koroškem še nikjer drugod kolera prikazala, kakor v Borovljah (Ferlach) in okolicah njenih.

Iz visocega Gorenskega 8. sept. —r. Pri nas se je, hvala Bogu, letošnja letina precej dobro obnesla, ozi-mina rež je kaj lepega zerna, in tudi še precej dobro zdaja; tudi jaro žito, ječmen in pšenica, kjer ga ni ploha preveč poderla, se je dobro obneslo, in tudi čompe (krompir) kaj dobro kažejo in obilen in zdrav pridelk obetajo, če jih kaj sedanja mokrota ne bo pokvarila; pa tudi čompovec (krompirjavec) je na več njivah še popolnoma zelen in zdrav in le po bolj močnih in mastnih njivah prihaja černo pikast in enmalo veni, ki je pa nasprot druge leta že kakih 14 dní po sv. Jakopu začel se popolnoma sušiti. Veseli tedaj upamo, da bo vendar enkrat konec te nesrečne bolezni, ktera je le zato dobra bila, da ljudje sedaj bolj spoznajo korist tega sadeža. S kakošnim veseljem ga zdaj kuhajo in uživajo! Pa ga je res lepo viditi, kako rumen je in osipen, memo družih let, ko je bil masten in vès marogast. Zdaj se še le vidi, koliko nam ta sad zaleže; v prejšnjih letih, ko je bilo še čomp dosti, si je vsak kmet opital prešičev, da je še po kaka dva prodal in vendar je imel še za se dosti mesa in zabele, — sedanje leta pa je mogel še sam vse to kupovati. Živinske klaje bo pa manj kakor druge leta. Tudi nemila kolera se je pri nas nekoliko oglasila in posebno nekte osebe ženskega spola, manj pa možkega spola napadla; — al ker se jim je naglo s pomočki, ki so jih „Novice“ nasvetovale, na pomoč prišlo, je bilo kmalo bolje.

Iz okrajne černomeljske 8. sept. —b— Ta teden so obiskovali visoko spoštovani naš deželni poglavar grof Chorinsky velik del dolenske strani. Čeravno ljudstvo v teh krajih ni več tako zlo potlačeno od strahu pred grozovito „ptujko“, ktera naj gré na vekomaj rakom žvižgat! — je vendar prihod preblagega gospoda tudi nas ravno tako serčno razveselil, kakor uboge Notrajnce. Mila domača beseda, s ktero so se tam pa tam pogovarjali z bol-

niki in tolažili njih reve, je nazočim globoko v serce segla. Ali visoke časti vredni gospod niso prišli le z lepo besedo, temuč tudi z djansko pomočjo, ktere tudi naši kraji obilo potrebujejo. Ne zdí se mi potreba na dalje popisovati ljudomilega obnašanja verlega gospoda, ki se v teh žalostnih časih res skerblijivega očeta skazuje. Čast in hvala takim deželnim poglavarjem; marsiktera duša jih blagoslavlja v sercu svojem in moli: živi jih Bog, da zamorejo delati še dolgo dolgo za dobro in srečo ljudstva!

Iz Planine. Našim siromakom po kolero sta viteza Karol Ferdinand in Konstantin Reyer, blagosercna tergovca v Terstu, poslala 200 fl.

Iz Krajna 11. sept. — Danes je umerl gosp. dr. Viktor Hradecki, spoštovani advokat tukaj. Umerl je za grižo. Bil je še le 37 let star; zapustil je vdovo s 3 otroci.

Iz Ljubljane. Kmetijska družba je 11. dan aug. prečastitemu tukajšnjemu konsistoriju od gosp. predsednika F. Terpinca krajnskim šolam darovanih 50 lično vezanih Zalokarjevih kmetijskih bukev „Umno kmetovanje“ s ponižno prošnjo izročila, naj ono blagovoli razposlati omenjene darila zaznamovanim šolam. Po dopisu od 14. p. m. so svitli knez in škof ljubljanski odgovorili odboru kmetijske družbe, da so radi spolnili željo blagosercnega darovavca in da se mu tudi oni zahvalijo za ta lepi dar, kateri bo gotovo obilo veselega sadú rodil. Ob enem so svitli knez blagovolili tudi odboru izročiti iztis tistega priporočila, ki so ga razposlali pri ti priliki zastran „Umnega kmetovanja“ vsim nadzornikom krajnskih ljudskih šol, v katerem z iskreno besedo priporočajo te prekoristne bukve vsim učiteljem, da naj se sami podučijo v mnozih razdelkih kmetijstva, da bojo potem tudi v stanu, s pridom podučevati šolsko mladino po kmetih, in tako ne le koristiti domovini, temuč tudi sebi, ker po vis. ministerskem razpisu smejo taki učitelji, kateri so posebno pridni bili v primernem podučevanju kmetijskih razdelkov, posebnih remuneracij pričakovati.

Iz Ljubljane. Dunajsko novico, da so vojni škof Leonhard nedavno poslali 20.000 fl. za krajnske siromake, razjasnuje „Laib. Zeit.“ tako, da to se je že zdavnej zgodilo in da omenjeni škof so bili le poročnik tistega darila, ki ga je daroval neimenovan dobrotnik.

Novičar iz raznih krajev.

Od nove postave zastran sejmov, ktera se bo nek kmalo razglasila, se sliši, da mnogoverstni veliki (letni) sejmi bojo v več razredov razdeljeni; vsak tergovca ali obertnik našega cesarstva smé obiskovati velike sejme in prodajati kar in kakor hoče; tudi iz ptujih dežel smejo tergovci na take sejme priti, toda le na debelo, ne pa na drobno, prodajati, — za sejme bo posebno sejmska gosposka postavljena, in od prodajavcov se bo po razločni razmeri pobirala sejmnina. — Po novem ministerskem ukazu morajo za naprej tudi plačilne bukvice pri graški in dunajski vzajemni asekuraciji štempljane biti. — Med pismi, ki jih je zapustil sloveči vremenski prerok iz Jolsve, so našli še prerokovanje za letošnjo jesen, od ktere pravi, da bo lepa in gorka; še o sv. Katarini — pravi — ne bo zlo merzlo. — Od vojske v Krimu so prišle danes važne novice. Vojskovodja sardinske armade je pisal iz Kadikvoja 9. dan t. m. sledeče kratke besede: „včeraj ste francozka in angleška armada napadle Sevastopolj, vse je šlo prav po sreči; terdnjavo Malakov je vzela armada generala Bosqueta; od naše armade, čeravno ni bila pri naskoku, je vendar v grabnih bilo 40 mož ranjenih; Francozi in Angležji so se obnašali z junaško serčnostjo; ponoči so se Rusi nazaj vmaknili; so mesto zažgali, branilnice in poslopja s smodnikom razrušili in ladje v morje potopili“. Ako je to se res — kar se bo kmalo zvedilo — je bila 8. dan t. m.